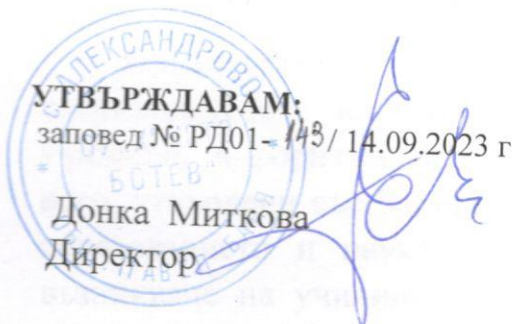

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ "

с. Александрово, общ.Павел баня, ул. "Сара планина " № 1,
тел. 0888676644, имейл : info-2409141@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

заповед № РД01-143/ 14.09.2023 г

Донка Миткова

Директор

План

за

превенция и интервенция

на насилието и

тормоза в училище

за

учебната 2023 / 2024 година

Насилието над децата няма оправдание

Настоящата програма е разработена в съответствие с Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, Алгоритъм за прилагане на Механизма и приложенията към него, утвърдени със Заповед № РД 09-1871/18.12.2015 г. на министъра на образованието и науката и е насочена към намаляване на риска от възникване на училищен тормоз между учениците в Основно училище „Христо Ботев“ и противодействие на училищния тормоз между учениците в случай на възникване. Проблемът за агресията и насилието в училище не е нов за нашето общество, от години неговите мащаби се увеличават и съответно се разработват и предприемат различни по своя характер превантивни мерки и действия. Резултати при справянето с насилието могат да се постигнат само чрез обединяване на усилията на всички участници в училищния живот /учители, ученици, родители и непедагогически персонал/, институциите, ангажирани с проблемите на децата и чрез съдействието на обществеността в лицето на граждани, медии, културни институти, както и чрез разработване и внедряване на адекватни на проблема политики. Отговорността за преодоляването на агресивните прояви на учениците и ориентирането им към конструктивно и социално желателно поведение е приоритет и отговорност на всички, работещи в гимназията. Разнообразни са дейностите, чрез които се реализира стремежа за установяване на една висока общоучилищна култура на социално компетентно поведение. Това става чрез активна възпитателна работа на класните ръководители в часовете на класа, чрез модели на позитивно взаимодействие и личен пример от учителите в учебните часове, чрез интензивна извънкласна дейност под формата на клубове по интереси, взаимодействие с други институции, посещения на различни форуми, културни и обществени мероприятия. Осмислянето на свободното време на учениците и формирането на чувство на принадлежност и гордост към училището, в което учат е важна стъпка към моделиране на поведение в противовес на агресивното. Успоредно с това активното сътрудничество на родителите и привличането им като партньори е изключително важен фактор за преодоляване на агресивни

прояви. Въвеждането на програма за противодействие на тормоза се налага от разбирането, че реален напредък в справяне с насилието може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции. Подобна политика е необходимо да включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на насилие. Въз основа на досегашната практика в ОУ „Христо Ботев“, провежданите диагностични дейности и направените оценки и изводи от доклади и анализи на Координационния съвет за противодействие на училищния тормоз и за работа с деца в риск, в училището се разработи следния комплекс от мерки за противодействие на училищния тормоз.

I Раздел

Въведение – определения и измерения на тормоза в училище:

Насилието между деца в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват. Последиците от насилието в училище са особено тежки и продължителни и силно привличат общественото внимание. Българската дума, която отговаря най-точно на явлението е „тормоз“ (“bullying”).

Какво е насилие: „Насилие“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

Физическо насилие е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето”.

Психическо насилие „са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда”.

„Пренебрегване“ е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

Насилието може да бъде от възрастен към дете, между деца и от дете към възрастен.

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от *съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.*

Ключови в разбирането за тормоза са следите характеристики на това поведение:

1. Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
2. Извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция за да нарани другата физически или психически, да я унижи или изолира от социалния живот;
3. Повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия. Тормозът може да обхваща много широк спектър от поведения.

Тормозът може да се състои от преки нападения (удряне, заплаха или принуда, дразнене, подигравка, наричане с обидни прякори, сексуални забележки, открадване или повреждане на лични вещи) или да бъде по-рафиниран, непряк (например разпространяване на слухове или насърчаване на другите да отхвърлят или изключат някого от приятелската среда). Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;

Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване, разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.

Кибернасилие и Кибертормоз - насилие и тормоз, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства. Включват създаване и разпространение на обидни, заплашителни и подигравателни визуални материали, снимки и текстови съобщения, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на дете с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис без негово съгласие, кражба на самоличност/профили, обиди, разпространение на слухове в социалните мрежи и др.

II Раздел

Цел и задачи на плана:

1. Планът е разработена в изпълнение на:
 - Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование,
 - Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование,
 - Заповед на министъра на МОН № РД-09-5906/28.12.2017 г.
2. Дейностите по програмата са свързани с организиране на класни, извънкласни и извънучилищни форми, създаващи условия за подобряване на всекидневното общуване и умения за разрешаване на междуличностни конфликти без насилие. Разработването на училищни модели за превенция на агресивното поведение и включването на деца с агресивни прояви в извънучилищни форми повишават чувствителността и ангажираността на ученици и учители в училище към тези проблеми.
3. Основните **цели** на плана са :
 - 3.1. Намаляване проявите на насилие и тормоз в училище и изграждане на общоучилищна политика за справяне с проблема.
 - 3.2. Оказване пълно съдействие на органите за закрила на деца, жертви на насилие или в кризисна ситуация.
4. Основните **задачи** в изпълнение на целите са:

4.1. Повишаване на информираността и уменията на учениците за разпознаване и справяне с насилието и тормоза и стимулиране на активното им участие в противодействие на явлението в училище

4.2. Организиране на извънкласни форми за превенция на агресията.

III Раздел

Дейности на Координационния съвет:

5. Координационен съвет за противодействие на насилието и тормоза в училище определен със заповед на Директора №

5.1. В състав: председател: Петко Петков и членове :

1. Джанета Карагитлиева

2. Жана Христова

5.2. Задължения на комисията :

1. Запознаване на новоприетите ученици и родители с формите на насилие и с Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Срок: до 15 октомври 2023
постъпване в ОУ

Отг. кл. ръководители

2. Извършване на оценката на тормоза между учениците в училището в началото и края на учебната година от класните ръководители посредством Приложение №1 към Плана.

Срок: втората седмица на м. 10.2023г.
и една седмица преди приключване на учебната година

Отг. Петко Петков

3. Разработване на план за противодействие на училищния тормоз и насилие, който се утвърждава от директора на училището.

Срок: до края на м. 10.2023г.

Отг. Петко Петков

4. Провеждане на информационни кампании срещу насилието и агресията.

Отг.: кл. ръководители

5. Консултиране на ученици по проблема с разпознаването на физическо, сексуално и психологическо насилие.

Отг.: кл. ръководители

6. Провеждане часове на класа за обсъждане проблемите на насилието и тормоза.

Отг. :кл. ръководители